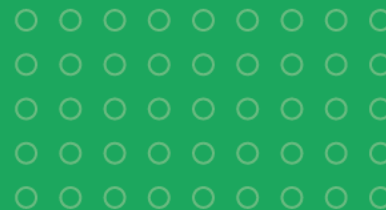

NEDERLANDSE VERENIGING
VOOR BURGERZAKEN

Focus op burgerzaken

De belangrijkste ontwikkelingen op een rij

Welkom!

Stephanie Daudey:

Verkiezingen

Reni Muller:

Identiteitsmanagement

Nienke Roerdinkholder:

Personen en familierecht

Nancy Schoof:

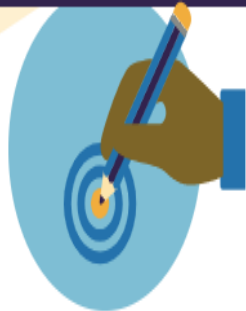
BRP

Beleidskompas

1 Wat is het probleem? >

2 Wat is het beoogde doel? >

3 Wat zijn opties om het doel te realiseren? >

4 Wat zijn de gevolgen van deze opties? >

5 Wat is de voorkeursoptie? >

Wie zijn belanghebbenden en waarom? >

Vereenvoudiging naamrecht

- Wetsvoorstel afbouw adoptie en vereenvoudiging identiteitsherstel.
- Meerderjarigen zouden eenmalig, zonder opgave van redenen hun voor- en/of achternaam kunnen wijzigen bij de ambtenaar burgerlijke stand. Er zijn kaders voor de keuze van de achternaam. Complexe of tweede verzoeken en verzoeken van minderjarigen zouden via Dienst Justis verlopen.
- Er worden uitvoeringstoetsen gedaan door de VNG en Dienst Justis.

Meerouderschap

- Mogelijk maken meerouderschap:
 - het vastleggen van het meerouderschap vóór de conceptie
 - Alle ouders moeten een aanwijsbare band met het kind hebben
 - Maximaal 4 ouders en 2 huishoudens
- In maart 2025 is door de toenmalige staatssecretaris besloten niet over te gaan op het voorbereiden van een wettelijke regeling i.v.m. hoge uitvoeringskosten en beperkte capaciteit.
- Eind 2025 werkt een kamerlid van de VVD een eigen initiatiefwetsvoorstel uit. Het initiatiefwetsvoorstel is in consultatie geweest en ligt nu weer bij de initiatiefnemer.

Schijnerkenningen

- Het blijft ontzettend lastig om te bewijzen dat het om een schijnerkenning gaat: een erkenning die enkel tot doel heeft een verblijfsrechtelijk gevolg te creëren.
- Mogelijkheden binnen huidige kaders van de wet onderzoeken. We doen dit door de terugmeldingen van de IND te gebruiken bij een weigeren van een erkenning en hopen hiermee jurisprudentie uit te lokken.
- Regeerakkoord: “Om dit tegen te gaan wordt erkenning van buitenlandse kinderen voortaan alleen nog bij een aantal gemeenten met relevante kennis en expertise mogelijk. Schijnerkenners worden strafrechtelijk vervolgd.”

Briefadres

- Het aantal (onterechte) aanvragen briefadres neemt hand over hand toe de NVVB heeft daarom aan BZK gevraagd of evaluatie van wijziging van artikel 2.23 Wbrp vervroegd uitgevoerd kon worden.
- De evaluatie is voltooid; de NVVB heeft haar bevindingen inmiddels gedeeld met BZK en de Tweede Kamer.
- BZK heeft gereageerd op de brief en onderzoekt welke maatregelen nodig zijn om gesignaleerde knelpunten weg te nemen.

Registratie arbeidsmigranten

- Naar aanleiding van een opmerking in een kamerbrief is er door VNG en NVVB in korte tijd veel uitgezocht en aan BZK en SZW een rapport aangeboden met aanbevelingen.
- Hieronder vielen investering in digitalisering (bijv registratie platform) en investering in toezichthouders BRP. Helaas heeft een voorstel voor de voorjaarsnota het niet gehaald.
- In overleg met BZK en SZW wordt gekeken hoe we de noodzaak van ondersteuning van gemeenten hierin onder de aandacht van de kamer kunnen brengen.

Ontwikkeltwet BRP

Ontwikkeltwet BRP omhelst een aantal voorgestelde wijzigingen o.a.:

- bijhouden van gerelateerde gegevens in de RNI
 - bijhouden overlijden in RNI,
 - beëindigen geldigheid tijdelijke verblijfsadressen
 - verwijderen contactgegevens in RNI
 - grondslag bestandsvergelijking en controles door RvIG
-
- NVVB heeft vanaf de gedurende het gehele traject mogen meedenken over de uitvoeringsconsequenties.
 - Er heeft een impactanalyse plaatsgevonden bij gemeenten en afnemers.
 - BZK beraad zich op welke onderdelen een plaats in de ontwikkelwet gaan krijgen en welke niet. De NVVB zal vervolgens formeel op de concept wettekst en memorie van toelichting reageren in de consultatieronde.

Automatische Gezichtsvergelijking

- Signalen uit de praktijk in '24 en '25: zorgelijke berichten in de media over veilig gebruik van biometrische gegevens en de behoefte aan goed geregeld gebruik maken van ondersteunende apparatuur bij de aanvraag van reisdocumenten.
- Wettelijke verankering in Paspoortwet en wet BRP, gelijke manier van werken mogelijk bij gemeenten en nog meer zekerheid bij identiteitsvaststelling.
- De NVVB neemt deel aan de begeleidingscommissie van de uitvoeringstoets bij 15 gemeenten, gestart begin 2026. De adviescommissie IM heeft meegedacht over proportionaliteit en rechtmatigheid, nog vóór de wetsconsultatie.

Digitaal rijbewijs

- Verordeningen vanuit de Europese Commissie. Vierde rijbewijsrichtlijn aangenomen in oktober 2025. Belangrijk onderdeel is de komst van het digitale rijbewijs geschikt voor gebruik binnen EU.
- Dit vraagt implementatie in nationale wetgeving per eind 2028 en invoering van het digitale rijbewijs als uitgangspunt per eind 2029. Verwacht onderdeel van de EDI Wallet. Er zijn nog veel openstaande vragen over de status en het gebruik in de praktijk. Als bewijs van rijvaardigheid, identiteitsdocument, eID middel.
- De NVVB denkt sinds begin 2026 mee in themaoverleg over de gevolgen en consequenties voor de uitvoering.

Heraanvraag Pin voor eNIK en eRBW

- Technische reden van invloed op aanpassen en doorontwikkelen van bestaande wetgeving. Wet digitale overheid (WDO) sinds 2023 gefaseerd ingevoerd. Gebruik DigiD hoog uitgesteld tot juli 2028.
- Proces heraanvraag PIN voor eNIK en eRBW wordt ontwikkeld, volgens Europees geaccepteerde standaarden. Dit leidt tot de komst van een nieuw balieproces over een paar jaar. De uitvoeringstoets start dit voorjaar, eind 2026 is naar verwachting het technische proces gebouwd.
- De NVVB pleit voor integratie in bestaande processen en systemen aan de balie en goede (landelijke) informatie naar burgers en gemeenten.

Bijstand in het stemhokje (2027)

- Regeringsvoorstel: voorstel van de minister van BZK.
- Belanghebbenden: iedereen die hulp bij het stemmen nodig heeft deze hulp kan krijgen van een getraind onafhankelijk lid van het stembureau. Uitzondering voor fysieke beperking: deze doelgroep mag nog steeds wél zelf iemand uitkiezen om mee te nemen.
- Doel NVVB: gelijke monniken, gelijke kappen, ofwel iedereen die hulp vraagt kan uitsluitend geassisteerd worden door een stembureaulid, ofwel iedereen mag iemand naar keuze meenemen, of hulp krijgen van een stembureaulid. Uitvoerbaarheid en adequate financiële dekking voor de gemeentelijke organisatie?

Vervroegd stemmen

- Initiatiefwetsvoorstel: voorstel van een Kamerlid (Sneller en Bushoff).
- Belanghebbenden: de Kieswet wijzigt ter invoering van de mogelijkheid voor kiezers om gedurende twee dagen voorafgaand aan de dag van de stemming vervroegd te stemmen in het stemlokaal. In principe is het bedoeld voor kwetsbare kiezers (zoals ouderen of mensen met een zwakke gezondheid) om drukte te vermijden, maar in de praktijk mag iedere kiezer op deze dagen zijn stem uitbrengen.
- Doel NVVB: Wij zijn zeer kritisch op het voorstel zijn om twee dagen vervroegd stemmen permanent mogelijk te maken en adviseerden in 2023 om af te zien van dit onderdeel van het voorstel.

Correctief bindend referendum

- Initiatiefwetsvoorstel: voorstel van een Kamerlid.
- Belanghebbenden: kiezers. Met het correctief bindend referendum kunnen mensen een referendum organiseren om een bindend oordeel te geven over een recent aangenomen wet. Zo kunnen wetten die de burgers niet goed vinden teruggestuurd worden naar de TK.
- Eerst aanpassing grondwetswijzing, daarna uitvoeringswetgeving.
- Doel NVVB: uitvoerbaarheid en adequate financiële dekking voor de gemeentelijke organisatie. O.a. een nationaal referendum valt niet samen met PS-WS. Er kunnen ten hoogste vier referenda gelijktijdig plaatsvinden.

Referendum (niet bindend)

Aan welk onderwerp moeten wij (meer) aandacht besteden?

Op het stembiljet kun je maximaal 3 onderwerpen aangeven. Let op alleen als je het vakje rood maakt nemen we het onderwerp mee!

Een blanco stem mag natuurlijk ook altijd.

We beoordelen alle reacties en zullen terugkoppelen waar we mee aan de slag gaan of al zijn.

STEMBILJET voor het NVVB jaarcongres 2026

BLANCO
(Ik laat het aan de NVVB over)

Vul (maximaal) drie onderwerpen in waar de NVVB volgens jou (meer) aandacht aan moet besteden